

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu

CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Rehabilitace

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum (období) vytvoření: 1.6. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS4

Tematická oblast: **Rehabilitační ošetřovatelství**

Předmět: Ošetřovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 18

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 4.6. 2013

Ověřující učitel: Bc. Irena Sklenářová, Mgr. Lenka Čoudková

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpurná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky v základních metodách orientace rehabilitace. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

REHABILITACE

CÍL: ŽÁK

- Vysvětlí pojem rehabilitační ošetrovatelství.
- Zdůvodní význam a účel rehabilitačního ošetrovatelství.
- Orientuje se v základních metodách rehabilitace.

Význam rehabilitace

- Prevence primárních a sekundárních změn
- Duševní pohoda
- Podpora sebepéče
- Aktivizace, motivace k léčení
- Životní perspektiva

REHABILITACE (lat.)- RÉ (opět), HABILITAS (člověk schopný)

Význam rehabilitace

Definice:

Soustava léčebných, psychologických, sociálně ekonomických, pedagogických a profesionálních opatření, zaměřených na navrácení nemocného do společnosti a předcházení následků nemoci, jež by vedly k invaliditě.

Prostředky rehabilitace

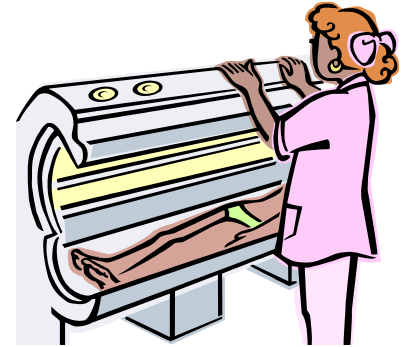
- **REEDUKAČNÍ**- rehabilitační pohybové metody
- **PSYCHOLOGICKÉ**- psychoterapie pro obnovu a udržení rovnováhy
- **SOCIÁLNÍ**- zpětné začlenění klienta do přirozeného sociálního prostředí
- **KOMPENZAČNÍ**- soubor rehabilitačních postupů k vyrovnání nebo náhradě snížené výkonnosti

Metody rehabilitace

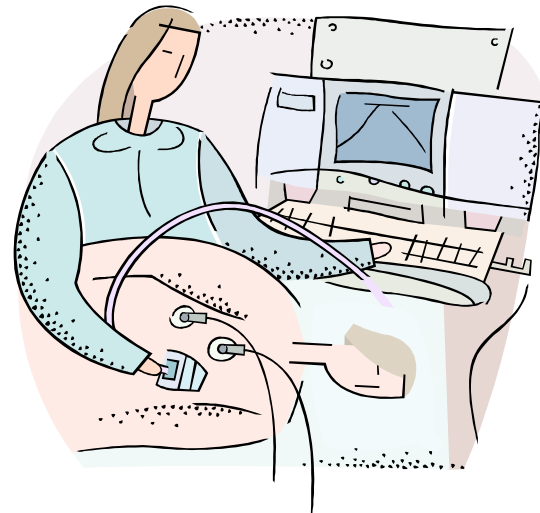
- Fyzikální terapie
- Tělesná výchova
- Ergoterapie
- Reflexní terapie
- Psychoterapie
- Balneoterapie
- Alternativní rehabilitace

Fyzikální terapie

- Využití fyzikálních energií k léčbě
-SVĚTLO, TEPLO, ZÁŘENÍ
- Fototerapie
- Elektroterapie např.iontoforéza
- Akustoterapie
- Termoterapie
- Hydroterapie
- Mechanoterapie

1

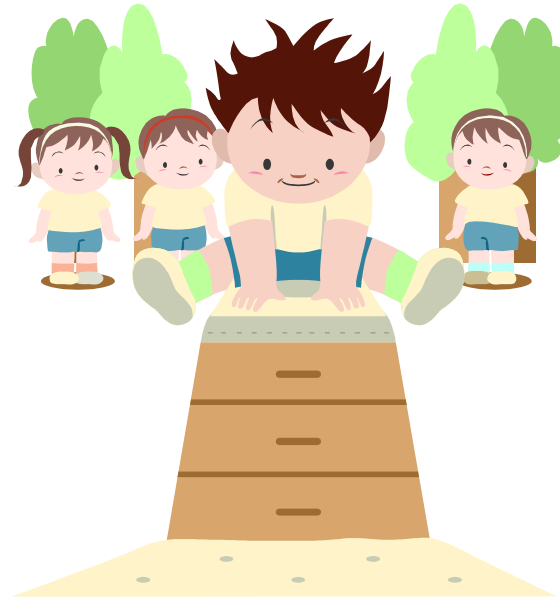

2

Tělesná výchova- kinezioterapie

- Léčebná tělesná výchova
- Kondiční cvičení

Ergoterapie

- Léčba prací
- Nácvik ztracených pracovních dovedností
- Kompenzace chybějících funkcí
- Psychická podpora při vědomí užitečnosti

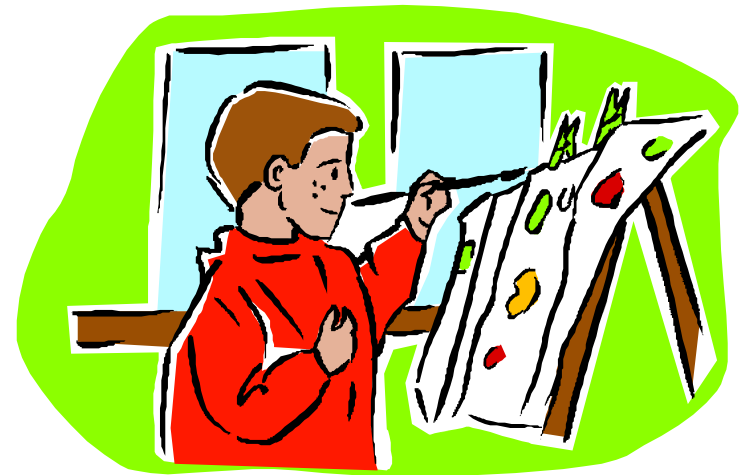

Reflexní terapie

- Akupunktura
- Akupresura
- Shiatsu masáže

Psychoterapie

- Arteterapie
- Psychoterapeutické hovory

Balneoterapie

- Lázeňská léčba
  - rašelina
  - bahna
  - vřídla
  - sirné koupele
  - klimatická léčba
  - minerální vody

Alternativní rehabilitace

- Hipoterapie
- Canisterapie

Co lze zahrnout do rehabilitačního ošetřovatelství?

- Polohování
- Manipulace s pacientem
- Péče o průchodnost DC
- Péče o celkovou pacientovu kondici
- Prevence TEN

Základní terminologie

FLEXE

EXTENZE

DORZÁLNÍ FLEXE

PLANTÁRNÍ FLEXE

ABDUKCE

ADDUKCE

VNITŘNÍ ROTACE

ZEVNÍ ROTACE

CIRKUMDUKCE

SUPINACE

PRONACE

Polohování

Definice:

ukládání nemocného nebo jeho částí těla tak, abychom předcházeli vzniku komplikací ze špatné polohy

POLOHOVÁNÍ

POLOHY

preventivní, protibolestivé, proti zhoršení ventilace plic, proti vzniku deformit, kontraktur, omezení rozsahu pohybu kloubu, proti hypotrofii až atrofii

POLOHOVÁNÍ

Obecné zásady:

1. Podpora sebepéče, aktivní spolupráce
2. Dopomoc při nemohoucnosti
3. Á 2 hod přes den, á 3 hod v noci
4. Kontrola , případně úprava polohy

ZÁKLADNÍ POLOHY

- Poloha na zádech
- Poloha na boku
- Poloha na břiše
- Poloha v sedu nebo polosedu na lůžku

Demonstrace jednotlivých poloh a jejich obměn s vyučujícími

MANIPULACE S PACIENTEM

- **Pohybová aktivita na lůžku**

- podpora lokomoce

- vertikalizace

- nácvik pod vedením

(posouvání v lůžku, přetáčení, otáčení, posazování, sed, vstávání, stoj, chůze)

- procvičování v rámci denních aktivit

Pomůcky- lůžko, pojízdné židle, chodítka, polohovací polštáře, válce, klíny, popruhy, korekční podložky, dlahy, kompenzační pomůcky

PÉČE O PRŮCHODNOST DÝCHACÍCH CEST

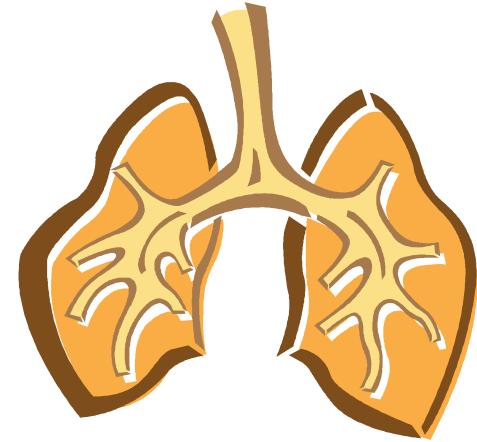
- Průchodnost
- Podpora autočisticích mechanismů

= *inhalace*

= *uvolňování hlenů a stimulace prohloubeného dýchání*

= *odsávání uvolněných hlenů*

= *manipulace a polohování pacienta s cílem volné a snadné ventilace*

PÉČE O PACIENTOVU CELKOVOU KONDICI

PÉČE O PACIENTOVU CELKOVOU KONDICI

- udržení kondice
- kondiční cvičení

PREVENCE TROMBOEMBOLICKÉ NEMOCI

- polohování
- mobilizace
- elevace končetin

OPAKOVÁNÍ

1. Jaké jsou metody rehabilitace?
2. Jaké jsou zásady polohování?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

1.KELNAROVÁ, Jarmila. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty* - 1. ročník, 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-3106-3

Obrázky č. 1. – 11. – kliparty Microsoft Office on-line <http://office.microsoft.com>